

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»
Кафедра ГМКГ

Лабораторна работа №3

З дисципліни «Інтелектуальний аналіз даних»

Виконав:

Студент групи ІКМ-220 г.

Ульянов Кирило Юрійович

Перевірив:

Доц. Дашкевич А.О.

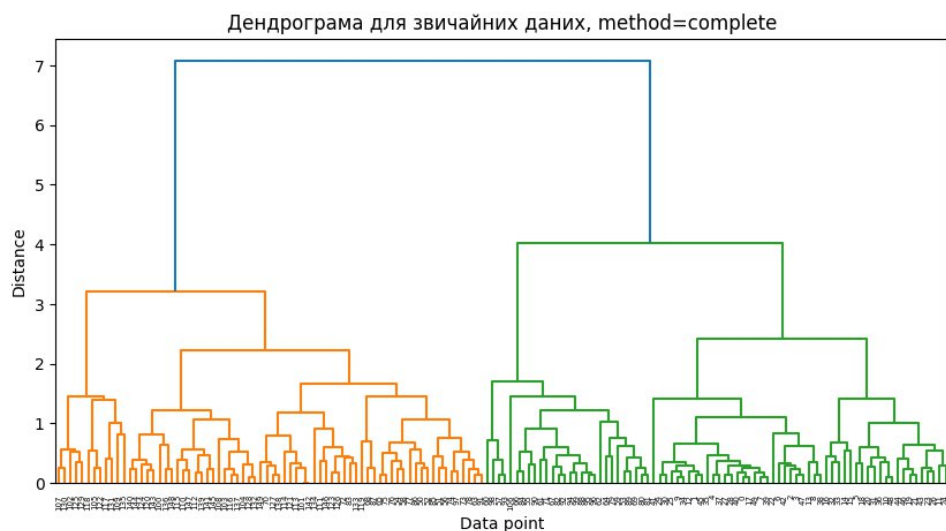
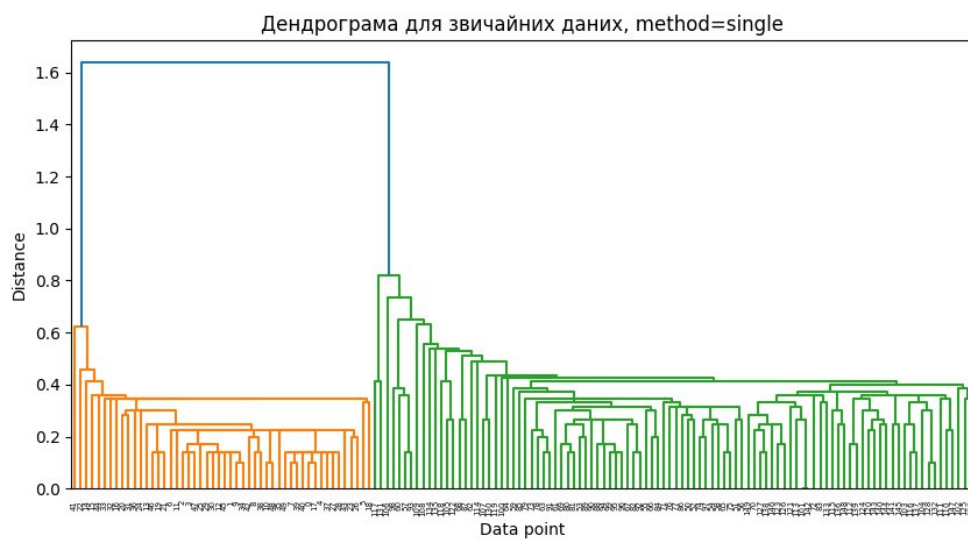
Харків 2023

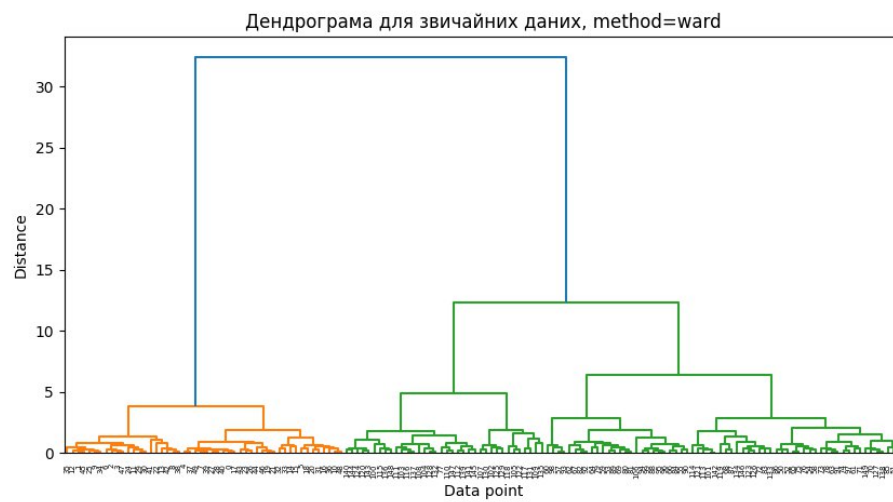
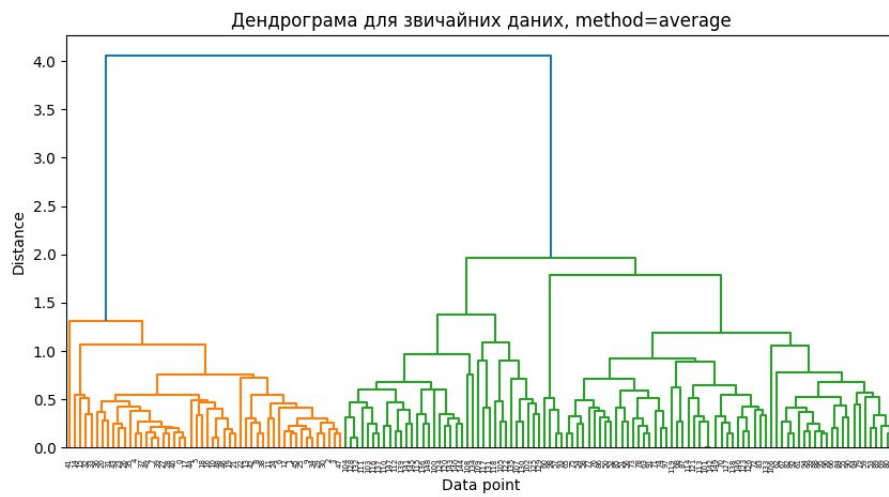
Мета роботи: вивчення базових алгоритмів кластеризації агломеративного та центроїдного типу.

Завдання на роботу: завантаження набору даних, формування вхідної вибірки даних, кластеризація із застосуванням алгоритмів агломеративної та центроїдної (алгоритми k-means та Mean Shift) кластеризації, візуалізація дендрограми за результатами агломеративної кластеризації.

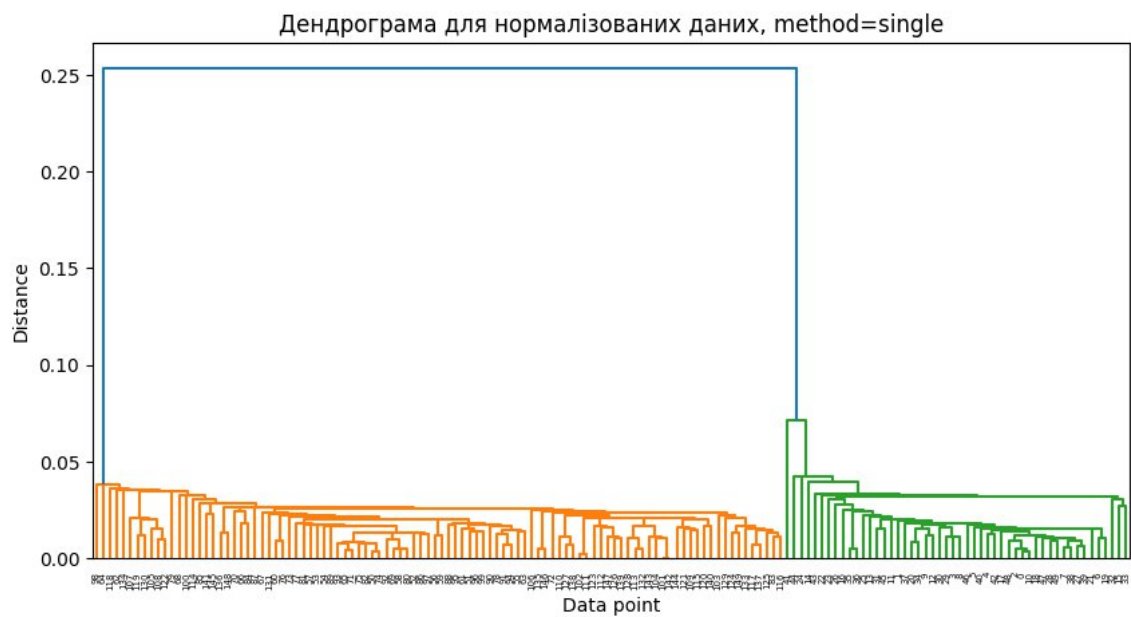
Дендрограми будуємо для методів: *'single'*, *'complete'*, *'average'*, *'ward'*

Побудовані дендрограми для набору «Іриси Фішера» для звичайних даних

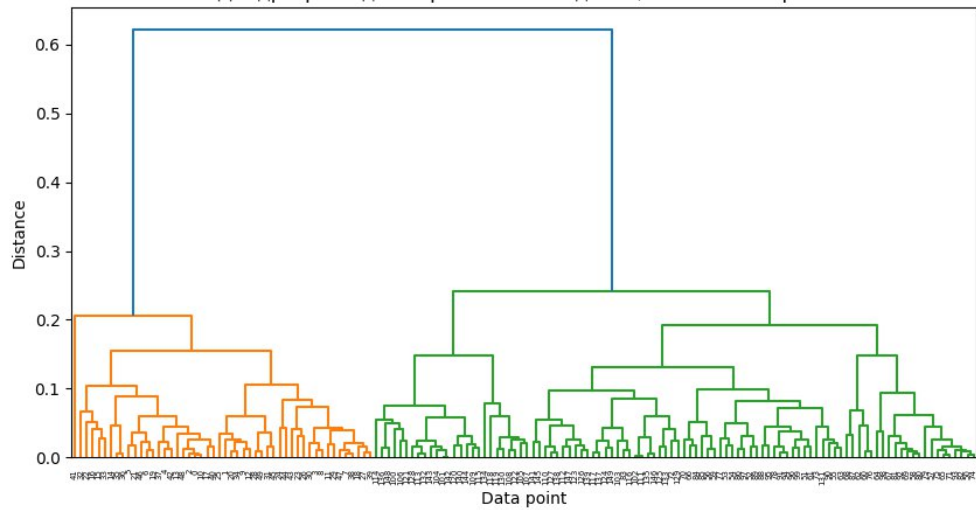

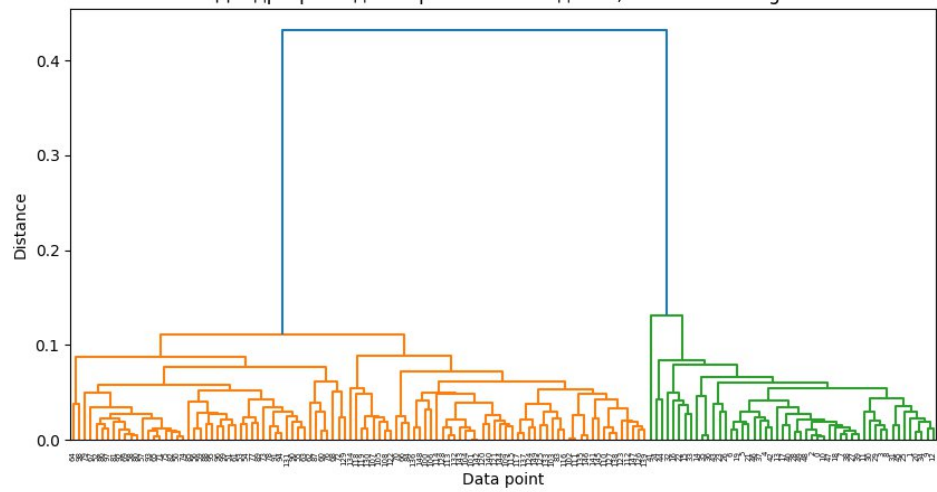
Побудовані дендрограми для набору «Іриси Фішера» для нормалізованих даних

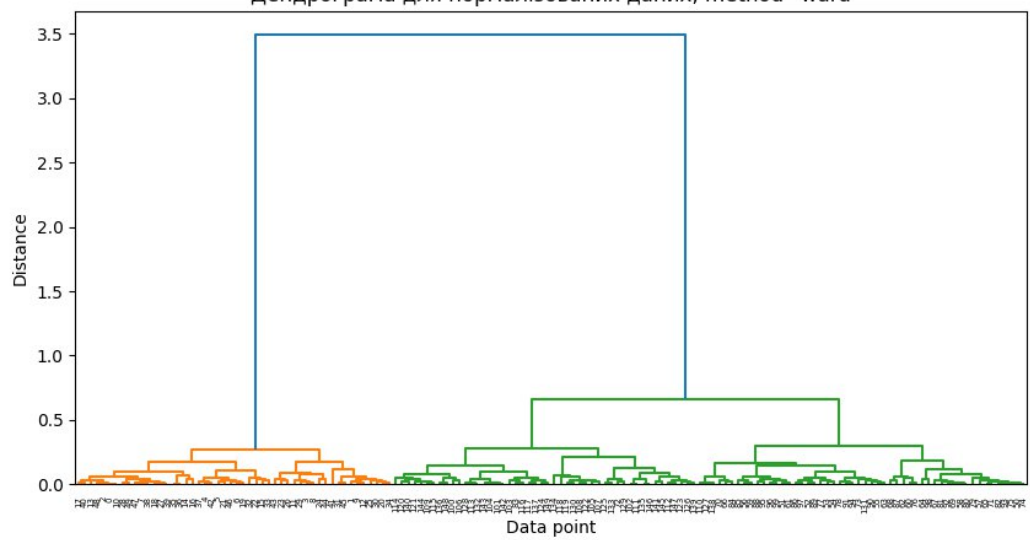
Дендрограма для нормалізованих даних, method=complete

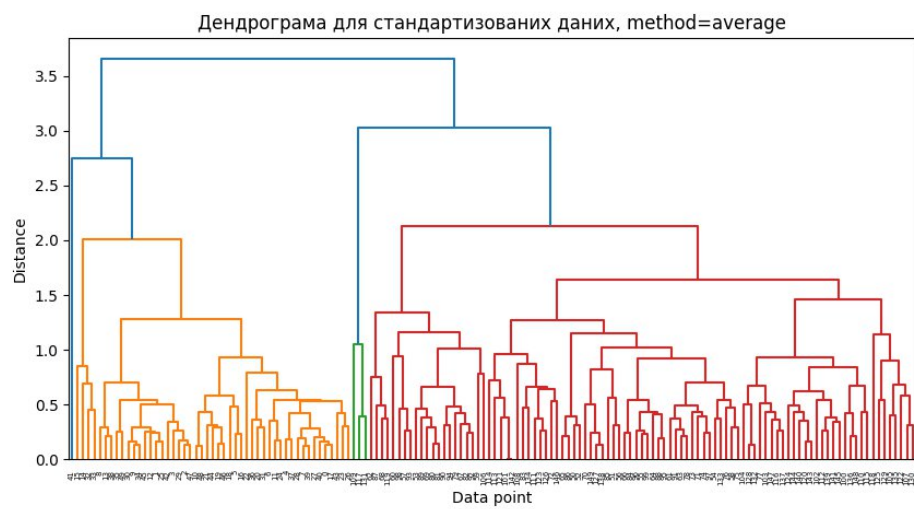
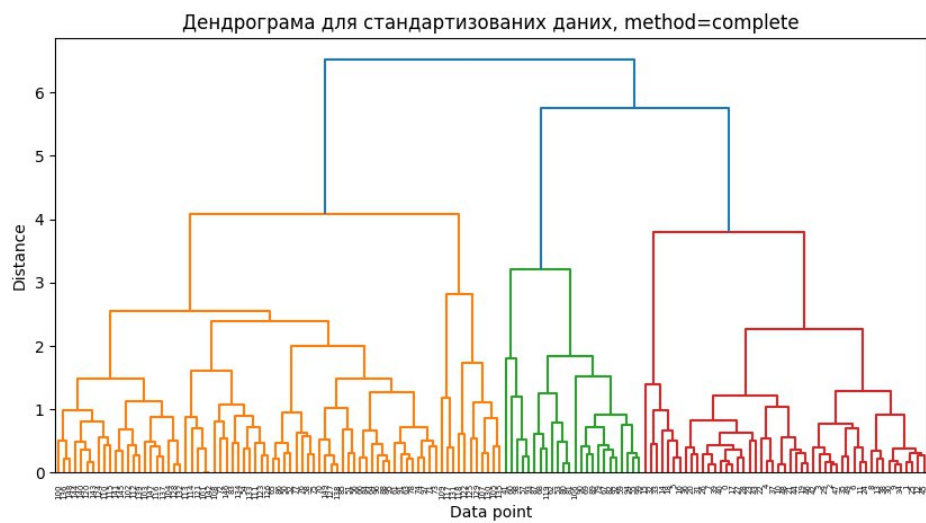
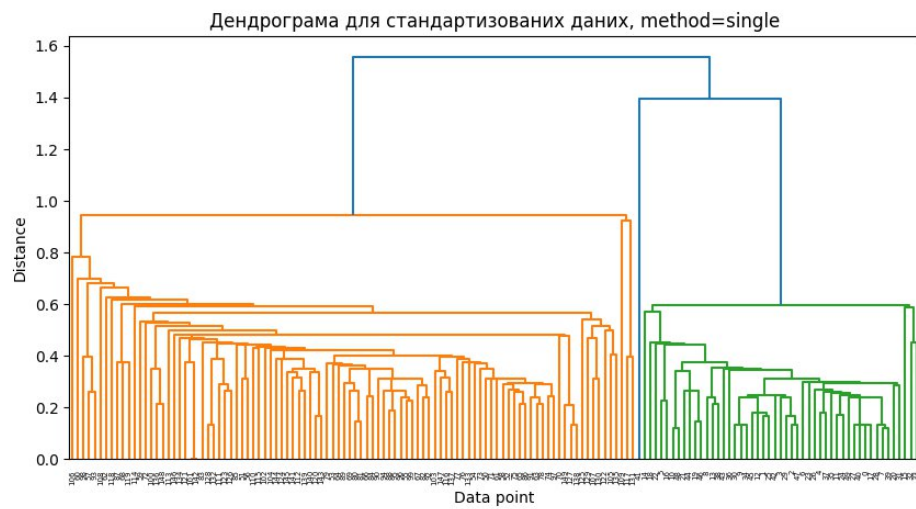
Дендрограма для нормалізованих даних, method=average

Дендрограма для нормалізованих даних, method=ward

Побудовані дендрограми для набору «Іриси Фішера» для стандартизованих даних

Отримані точності:

Точність на ненормалізованих даних: **0.77629**

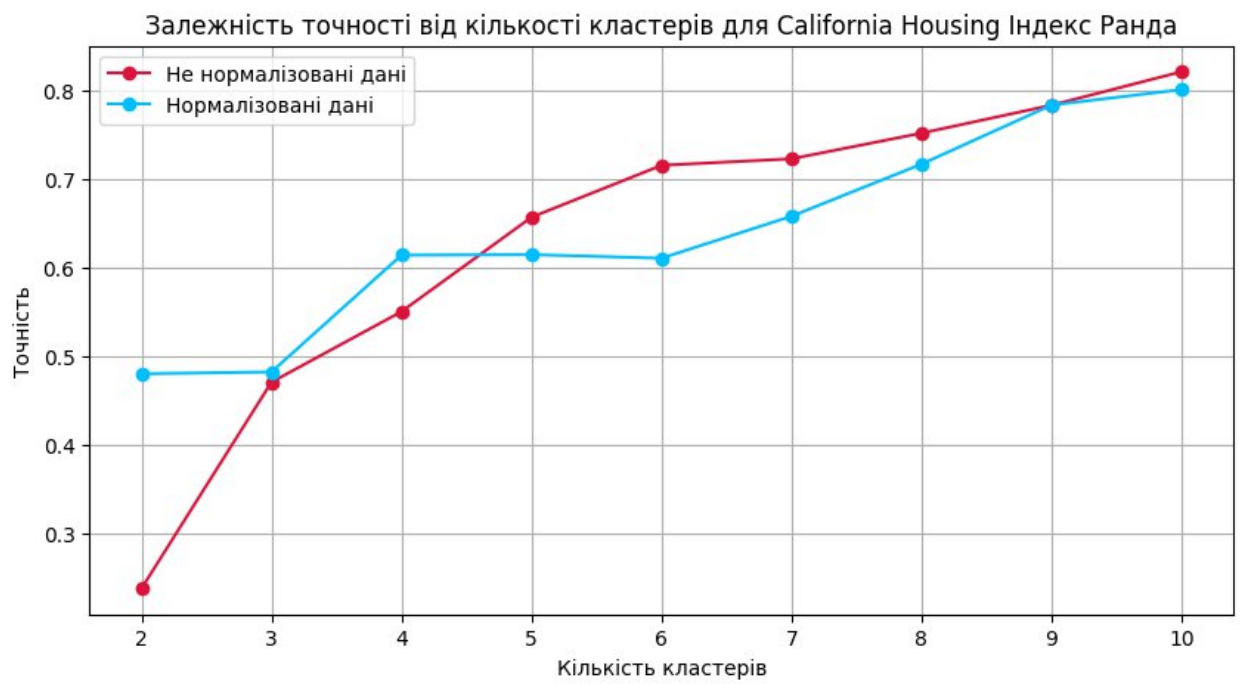
Точність на стандартизованих даних: **0.76295**

Точність на нормалізованих даних: **0.77629**

Залежність точності від кількості кластерів в методі KMeans.

Метрика – Індекс Ранда

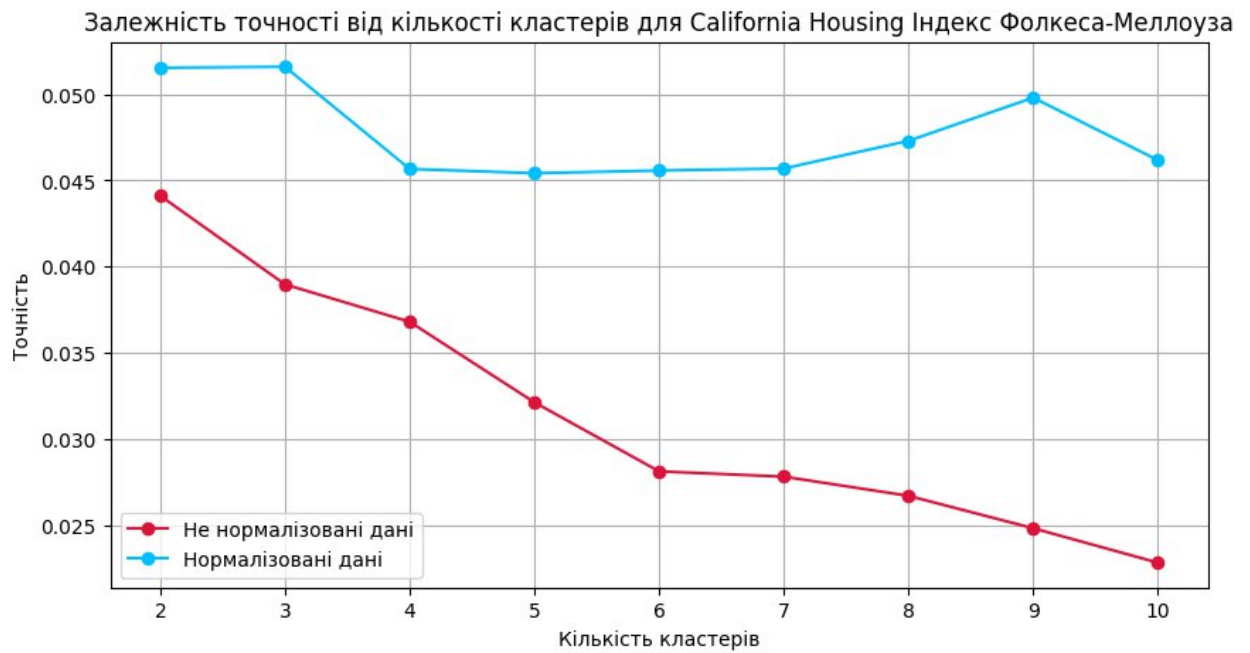
Кількість кластерів	Точність на ненормалізованих даних	Точність на нормалізованих даних
2	0.23788	0.48034
3	0.47083	0.48239
4	0.55051	0.61431
5	0.65709	0.61488
6	0.71569	0.61079
7	0.72302	0.65820
8	0.75200	0.71707
9	0.78359	0.78374
10	0.82141	0.80117

Залежність точності від кількості кластерів в методі KMeans.

Метрика – Індекс Фолкеса-Меллоуза

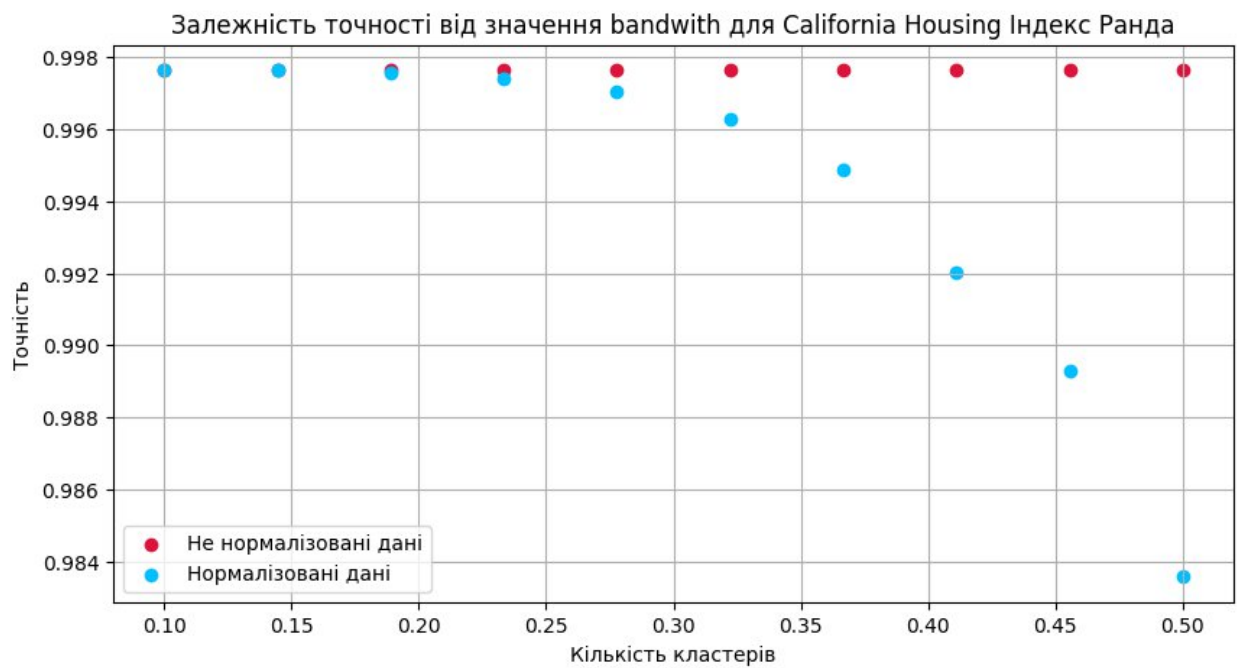
Кількість кластерів	Точність на ненормалізованих даних	Точність на нормалізованих даних
2	0.04410	0.05153
3	0.03897	0.05159
4	0.03679	0.04566
5	0.03212	0.04541
6	0.02812	0.04557
7	0.02781	0.04569
8	0.02670	0.04729
9	0.02481	0.04980
10	0.02282	0.04617

*Залежність точності від значення bandwidth для алгоритму Mean Shift.
Метрика - Індекс Ранда*

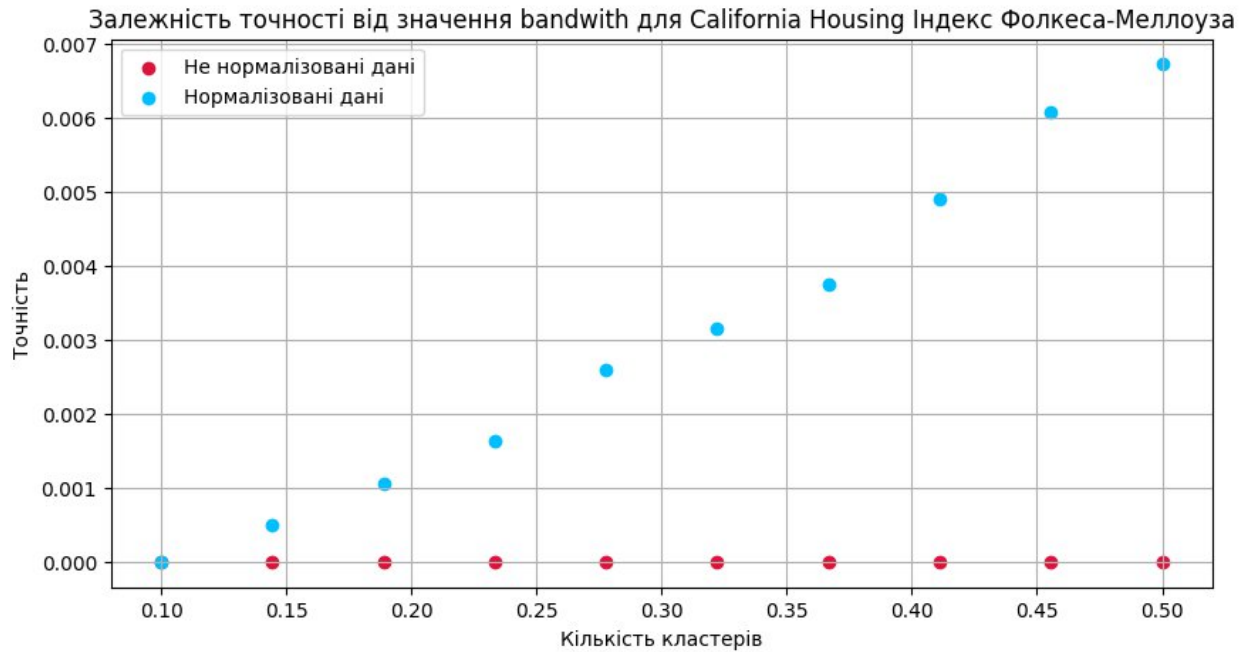
Значення bandwidth	Точність на ненормалізованих даних	Точність на нормалізованих даних
0.10000	0.99763	0.99763
0.14444	0.99763	0.99762
0.18889	0.99763	0.99757
0.23333	0.99763	0.99741
0.27778	0.99763	0.99705
0.32222	0.99763	0.99628
0.36667	0.99763	0.99486
0.41111	0.99763	0.99202
0.45556	0.99763	0.98929
0.50000	0.99763	0.98359

Залежність точності від значення *bandwidth* для алгоритму *Mean Shift*.
Метрика - Індекс Фолкеса-Меллоуза

Значення <i>bandwidth</i>	Точність на ненормалізованих даних	Точність на нормалізованих даних
0.10000	0.00000	0.00000
0.14444	0.00000	0.00051
0.18889	0.00000	0.00107
0.23333	0.00000	0.00164
0.27778	0.00000	0.00260
0.32222	0.00000	0.00316
0.36667	0.00000	0.00375
0.41111	0.00000	0.00490
0.45556	0.00000	0.00608
0.50000	0.00000	0.00672

Код програми:

```
from sklearn.cluster import AgglomerativeClustering, KMeans, MeanShift
import numpy as np
from scipy.cluster.hierarchy import dendrogram, linkage
import matplotlib.pyplot as plt
from sklearn.preprocessing import StandardScaler, Normalizer
from sklearn.datasets import load_iris, fetch_california_housing
from sklearn.metrics import accuracy_score, mean_squared_error,
rand_score, fowlkes_mallows_score
```

```
iris = load_iris()
```

```
X = iris.data
```

```
X_scaled = StandardScaler().fit_transform(X)
```

```
X_normalized = Normalizer().fit_transform(X)
```

```
# список методов
```

```
# Каждый метод в списке представляет собой различный подход к определению расстояний между кластерами при объединении.
```

```
method_list = ['single', 'complete', 'average', 'ward']
```

```
def fit_and_predict(X):
```

```
    """
```

```
        Кластеризует данные методом агломерации, используя AgglomerativeClustering.
```

Параметры:

- `X (numpy.ndarray)` : Матрица признаков для кластеризации.

Возвращает:

- `float` : Точность предсказаний, измеренная с использованием индекса Рэнда.

```
    """
```

```
# создание AgglomerativeClustering
```

```
aglom_cluster = AgglomerativeClustering(n_clusters=2)
```

```
# кластеризация данных
```

```
predictions = aglom_cluster.fit_predict(X)
```

```
# измерение точности индексами Рэнда

accuracy = rand_score(iris.target, predictions)

# вывод меток класса присвоенных каждому объекту

print(aglom_cluster.labels_)

return accuracy
```

```
for method in method_list:
```

```
# Построение матрицы связи A для текущего метода

A = linkage(X, method=method)

# Построение дендрограммы

plt.figure(figsize=(10, 5))

dendrogram(A)

plt.title(f'Дендрограмма для звичайних даних, method={method}')

plt.xlabel('Data point')

plt.ylabel('Distance')

plt.show()
```

```
for method in method_list:
```

```
# Построение матрицы связи A для текущего метода

A = linkage(X_scaled, method=method)

# Построение дендрограммы

plt.figure(figsize=(10, 5))

dendrogram(A)

plt.title(f'Дендрограмма для стандартизованих даних,
method={method}')

plt.xlabel('Data point')

plt.ylabel('Distance')

plt.show()
```

```
for method in method_list:
```

```
# Построение матрицы связи A для текущего метода
```

```

A = linkage(X_normalized, method=method)

# Построение дендрограммы

plt.figure(figsize=(10, 5))

dendrogram(A)

plt.title(f'Дендрограмма для нормализованных данных,
method={method}')

plt.xlabel('Data point')

plt.ylabel('Distance')

plt.show()

accuracy = fit_and_predict(X)

print(f'features are not normalized: {accuracy:.5f}')

accuracy_scaled = fit_and_predict(X_scaled)

print(f'features are standardized: {accuracy_scaled:.5f}')

accuracy_normalized = fit_and_predict(X_normalized)

print(f'features are normalized: {accuracy_normalized:.5f}')

def plot_metrics(cluster_range, metric_list_unnormalized,
metric_list_normalized, title=None, scatter=False):
    """

```

Визуализирует зависимость метрик от числа кластеров для необработанных и нормализованных данных.

Параметры:

- `cluster_range (range)`: Диапазон числа кластеров.
- `metric_list_unnormalized (list)`: Список метрик для необработанных данных.
- `metric_list_normalized (list)`: Список метрик для нормализованных данных.

- ``title (str)``: Заголовок графика.
- ``scatter (boolean)``: Вивести точковий графік.

Возвращает:

- ``None``

"""

if scatter:

```
    plt.figure(figsize=(10, 5))

    plt.scatter(cluster_range, metric_list_unnormalized,
marker='o', label='Не нормалізовані дані', color='crimson')

    plt.scatter(cluster_range, metric_list_normalized, marker='o',
label='Нормалізовані дані', color='deepskyblue')

    plt.xlabel('Кількість кластерів')
    plt.ylabel('Точність')
    plt.title(title)
    plt.legend()
    plt.grid(True)
    plt.show()
```

else:

```
    plt.figure(figsize=(10, 5))

    plt.plot(cluster_range, metric_list_unnormalized, marker='o',
label='Не нормалізовані дані', color='crimson')

    plt.plot(cluster_range, metric_list_normalized, marker='o',
label='Нормалізовані дані', color='deepskyblue')

    plt.xlabel('Кількість кластерів')
    plt.ylabel('Точність')
    plt.title(title)
    plt.legend()
    plt.grid(True)
    plt.show()
```

```

california = fetch_california_housing()
# извлечение первых 7000 данных
X = california.data[:7000]
# стандартизация данных
X_scaled = StandardScaler().fit_transform(X)

# Кластеризация KMeans:
# Количество кластеров
cluster_range = range(2, 11)
# списки для тоности измеренной индексами Ренда
kmeans_accuracy_list_unnormalized_rand = []
kmeans_accuracy_list_normalized_rand = []
# списки для тоности измеренной индексами Фолкса-Меллоуза
kmeans_accuracy_list_unnormalized_fowlkes = []
kmeans_accuracy_list_normalized_fowlkes = []

for cluster in cluster_range:
    # создание модели для нестандартизированных данных
    kmeans = KMeans(n_clusters=cluster)
    # обучение и вывод точности предсказаний
    predictions = kmeans.fit_predict(X)
    accuracy_rand = rand_score(california.target[:7000], predictions)
    kmeans_accuracy_list_unnormalized_rand.append(accuracy_rand)
    accuracy_fowlkes = fowlkes_mallows_score(california.target[:7000],
    predictions)
    kmeans_accuracy_list_unnormalized_fowlkes.append(accuracy_fowlkes)

# создание модели для стандартизированных данных

```

```

kmeans = KMeans(n_clusters=cluster)

# обучение и вывод точности предсказаний
predictions = kmeans.fit_predict(X_scaled)
accuracy_rand = rand_score(california.target[:7000], predictions)
kmeans_accuracy_list_normalized_rand.append(accuracy_rand)

accuracy_fowlkes = fowlkes_mallows_score(california.target[:7000],
predictions)

kmeans_accuracy_list_normalized_fowlkes.append(accuracy_fowlkes)


plot_metrics(cluster_range, kmeans_accuracy_list_unnormalized_rand,
kmeans_accuracy_list_normalized_rand, 'Залежність точності від
кількості кластерів для California Housing Індекс Ранда')

plot_metrics(cluster_range, kmeans_accuracy_list_unnormalized_fowlkes,
kmeans_accuracy_list_normalized_fowlkes, 'Залежність точності від
кількості кластерів для California Housing Індекс Фолкеса-Меллоуза')


# (bandwidth) от 0.1 до 0.5 с равномерным интервалом
bandwidth_range = np.linspace(0.1, 0.5, num=10)


# списки для тоности измеренной индексами Ренда
meanshift_accuracy_unnormalized_rand = []
meanshift_accuracy_normalized_rand = []

# списки для тоности измеренной индексами Фолкса-Меллоуза
meanshift_accuracy_unnormalized_fowlkes = []
meanshift_accuracy_normalized_fowlkes = []


for bandwidth in bandwidth_range:

    # создание модели для нестандартизированных данных
    mean_shift = MeanShift(bandwidth=bandwidth)

```



```

predictions = mean_shift.fit_predict(X)
accuracy = rand_score(california.target[:7000], predictions)
meanshift_accuracy_unnormalized_rand.append(accuracy)

meanshift_accuracy_unnormalized_fowlkes.append(fowlkes_mallows_score(
california.target[:7000], predictions))

```

 # создание модели для стандартизированных данных

```

mean_shift = MeanShift(bandwidth=bandwidth)
predictions = mean_shift.fit_predict(X_scaled)
accuracy = rand_score(california.target[:7000], predictions)
meanshift_accuracy_normalized_rand.append(accuracy)

meanshift_accuracy_normalized_fowlkes.append(fowlkes_mallows_score(
california.target[:7000], predictions))

```

```

plot_metrics(bandwidth_range, meanshift_accuracy_unnormalized_rand,
meanshift_accuracy_normalized_rand, 'Залежність точності від значення
bandwith для California Housing Індекс Ранда', True)

```

```

plot_metrics(bandwidth_range, meanshift_accuracy_unnormalized_fowlkes,
meanshift_accuracy_normalized_fowlkes, 'Залежність точності від
значення bandwith для California Housing Індекс Фолкеса-Меллоуза',
True)

```

 # Вывод результатов точности для KMeans (индекс Рэнда) на нестандартизированных данных

```

for i in cluster_range:

    print(f'{i} | {kmeans_accuracy_list_unnormalized_rand[i-2]:.5f} |
{kmeans_accuracy_list_normalized_rand[i-2]:.5f}')

```

 # Вывод результатов точности для KMeans (индекс Фолкса-Меллоуза) на нестандартизированных данных

```
for i in cluster_range:
```

```
    print(f'{i} | {kmeans_accuracy_list_unnormalized_fowlkes[i-2]:.5f} | {kmeans_accuracy_list_normalized_fowlkes[i-2]:.5f}')
```

 # Вывод результатов точности для Mean Shift (индекс Рэнда) на нестандартизированных данных

```
for i, j in zip(bandwidth_range, range(len(meanshift_accuracy_unnormalized_rand))):
```

```
    print(f'{i:.5f} | {meanshift_accuracy_unnormalized_rand[j]:.5f} | {meanshift_accuracy_normalized_rand[j]:.5f}')
```

 # Вывод результатов точности для Mean Shift (индекс Фолкса-Меллоуза) на нестандартизированных данных

```
for i, j in zip(bandwidth_range, range(len(meanshift_accuracy_unnormalized_rand))):
```

```
    print(f'{i:.5f} | {meanshift_accuracy_unnormalized_fowlkes[j]:.5f} | {meanshift_accuracy_normalized_fowlkes[j]:.5f}')
```